

Sygnatura akt I C 2088/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 18-12-2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Katarzyna Porada-Łaska

Protokolant:sekretarz sądowy Sylwia Marek

po rozpoznaniu w dniu 18-12-2017 r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Z.

przeciwko M. C.

o zapłatę 851,24 zł

I. oddala powództwo

II. zasądza od powoda Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty na rzecz pozwanej M. C. 287,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,.

SSR Katarzyna Porada-Łaska

Sygn. akt I C 2088/17

UZASADNIENIE

Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., wystąpił z powództwem przeciwko M. C. o zapłatę 851,24 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód stwierdził, że na podstawie umowy cesji zawartej z (...), powód nabył wierzytelność w stosunku do pozwanej z tytułu umowy pożyczki.

W dniu 25.05.2017 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. I Nc 1343/17, który utracił moc na skutek sprzeciwu pozwanej.

Pozwana M. C. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu, podnosząc m.in. zarzut przedawnienia.

Zarządzeniem z 25.09.2017 r. (k. 41) wraz z doręczeniem pełnomocnikowi powoda odpisu sprzeciwu, zobowiązano powoda do zajęcia stanowiska w przedmiocie sprzeciwu w terminie 7 dni pod rygorem skutków z art. 230 k.p.c. tj. przyjęcia za przyznany zarzut przedawnienia.

W odpowiedzi na powyższe powód, w piśmie z 4.10.2017 r., cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia, nie odnosząc się do zarzutu przedawnienia.

Pełnomocnik pozwanej w piśmie z 30.20.2017 r. podniósł, że cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia z uwagi na podniesione zarzuty, należy uznać za niedopuszczalne.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 31.03.2016 r. została zawarta pomiędzy powodem a (...) umowa sprzedaży wierzytelności”, na mocy której powód nabył wierzytelności z tytułu niewykonania umów przez kontrahentów (...).

(okoliczności niesporne)

Powód w dniu 1.03.2017 r. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr S/990/28/ (...).

Roszczenia powoda wynikające z umowy pożyczki z 5.07.2011 r. nr (...) uległy przedawnieniu.

(okoliczność przyznana)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przytoczonych wyżej dowodów, których prawdziwość i wiarygodność nie budzi wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu, gdyż zarzut przedawnienia roszczenia podniesiony przez pozwaną jest uzasadniony.

Na podstawie art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu roszczenie przysługuje, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzekł się zarzutu przedawnienia. W myśl art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi 10 lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczenia wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej (...) lata.

Termin przedawnienia roszczeń dochodzonych niniejszym pozwem wynosi 3 lata.

Zgodnie z art. 230 k.p.c. gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane.

Powód, wezwany do zajęcia stanowiska w przedmiocie podniesionego zarzutu przedawnienia, pod rygorem skutków z art. 230 k.p.c. tj. przyjęcia za przyznany zarzut przedawnienia, nie odniósł się do zarzutu pozwanej.

Biorąc pod uwagę wyniki całego postępowania, w tym fakt, że umowa pożyczki pochodzi z 2011 roku, uprawnione jest przyjęcie przez Sąd, iż okolicznością przyznaną przez powoda jest przedawnienie jego roszczeń.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

W myśl art. 203 § 4 k.p.c. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy z okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Sąd co do zasady związany jest cofnięciem pozwu. Obowiązany jest jednak zawsze dokonać oceny, czy w świetle zgromadzonego materiału procesowego cofnięcie takie nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo czy nie zmierza do obejścia prawa

(por. postanowienie S.A. w Krakowie z 7.08.2015 r. I ACa 1098/15).

Przepis art. 203 § 4 k.p.c. nie określa, co należy rozumieć przez sprzeczność cofnięcia pozwu z prawem, z zasadami współżycia społecznego, czy też "zmierzanie do obejścia prawa". Ze względu na to, że są to także zawarte w art. 58 k.c., kryteria oceny ważności czynności prawnej, w judykaturze został wyrażony pogląd, iż przy ocenie dopuszczalności cofnięcia można posiłkować się materialnym rozumieniem tych pojęć (post. SA w R. z 8.6.2007 r., I ACZ 223/07, MoP 2009, Nr 10, s. 568).

Należy zakładać zgodność czynności cofnięcia pozwu z kryteriami oceny zawartymi w art. 203 § 4 k.p.c., a zatem niezgodność musi wynikać wyraźnie z okoliczności sprawy lub oświadczeń stron.

Pełnomocnik pozwanej podniósł, że cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia stanowi nadużycie prawa, bo powód może sprzedać przedmiotową wierzytelność, co w konsekwencji narazi pozwaną na uczestnictwo w kolejnym postępowaniu sądowym.

Przez zwrot "zmierza do obejścia prawa" przyjmuje się w doktrynie zamiar powoda wywołania także innych, ukrytych skutków prawnych niż tylko rezygnacja z dochodzenia roszczenia w danym procesie, jeżeli skutków tych nie mógłby osiągnąć, działając w inny sposób.

Rzeczywiście nie można wykluczyć wystąpienia w przyszłości faktów podnoszonych przez pozwaną, zważywszy na panującą obecnie powszechność obrotu wierzytelnościami zawłaszczającą w stosunkach z funduszami sekurytyzacyjnymi. Skoro powód cofnął powództwo nie zrzekając się roszczenia i to na skutek podniesionego przez pozwaną zarzutu niweczącego roszczenia powoda – zarzutu przedawnienia, może mieć zamiar sprzedaży wierzytelności lub ponownego wystąpienia z powództwem opartym na tych samych podstawach. Nie sposób przyjąć, że przyczyną cofnięcia pozwu było wyłącznie uzyskanie zwrotu połowy opłaty sądowej, bowiem opłata sądowa została opłacona w wysokości opłaty minimalnej, więc i tak zwrotowi nie podlega.

Z chwilą skutecznego podniesienia zarzutu przedawnienia zobowiązanie stanowiące przedmiot sprawy z mocy samego prawa przekształciło się w zobowiązanie naturalne, którego spełnienie zależy wyłącznie od woli strony pozwanej. Tym samym powód utracił możliwość wykorzystania przymusu państwowego do jego dochodzenia. Cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia zmierza zatem w istocie do uchylecia się powoda od konsekwencji skutecznie podniesionego zarzutu przedawnienia i próby ponownego przekształcenia przedmiotowego zobowiązania niepełnego w zobowiązanie, którego wierzyciel dochodzić będzie mógł wykorzystując możliwość jego przymusowego wykonania (por. uzasadnienie SO w Kaliszu do postanowienia z 12.10.2015 r. w sprawie II Cz 604/15, publ. Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych).

Należy zatem przyjąć, że cofnięcie pozwu w przedmiotowej sprawie zmierza do obejścia prawa.

W ocenie Sądu cofnięcie pozwu przez powoda bez zrzeczenia się roszczenia, należało uznać za niedopuszczalne także jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Cofnięcie pozwu w przedstawionych wcześniej okolicznościach sprawy jest nie do pogodzenia z zasadą demokratycznego państwa prawnego, wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP, z której wynika postulat pewności prawa rozumiana jako trwałość prawa i przewidywalność państwowych rozstrzygnięć, a także ochrona zaufania obywatela do państwa.

To dzięki pewności prawa dany podmiot ma możliwość podejmowania decyzji o swoim postępowaniu w oparciu o pełną znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, jakie jego działania mogą pociągnąć za sobą. Bezpieczeństwo prawne jednostki związane z pewnością prawa wymaga zagwarantowania przewidywalności działań organów państwa i tym samym możliwości planowania działań własnych.

Obywatel ma niezaprzeczalne prawo uzyskać merytoryczne rozstrzygnięcie Sądu w przypadku skutecznego podniesienia zarzutu niweczącego roszczenia strony powodowej. Nie może być bowiem tak, aby musiał liczyć się w przyszłości – w takich okolicznościach jak przedmiotowe - z wytoczeniem przeciwko niemu kolejnego powództwa w oparciu o ten sam stosunek prawny.

Właśnie w oparciu o powyższe podstawy Sąd wydał postanowienie, w którym stwierdził, że cofnięcie pozwu jest niedopuszczalne po myśli normy prawnej art. 203 § 4 k.p.c.

Należy także podkreślić, że poza przyjęciem za przyznany zarzutu przedawnienia, przyczyną oddalenia powództwa jest także nieudowodnienie roszczenia.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywał na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Powód nie przedłożył umowy bankowej, nie wykazał czy i kiedy roszczenia z tej umowy były wymagalne. Nie sposób więc zweryfikować nie tylko należności głównej, ale także prawidłowości wyliczenia wysokości, podstawy i okresu kapitalizacji dochodzonych odsetek.

Wobec tego powództwo zostało oddalone.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty procesu złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej wg stawki minimalnej tj. 270 zł (§ 2 ust. 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych Dz. U. poz.1800 z późn.zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

SSR Katarzyna Porada – Łaska